

Нур сочгувчи ой

05:00 / 09.03.2017 3166

Дастлабки сивилизацияларда, ой ўз нурига эга, деб таъкидланган. Бугунги кунга келиб эса, илм-фан ойнинг нури фақатгина қүёш нурининг акси эканини айтмоқда. Қуръон эса бу илмий фактни бундан 1400 йил олдин айтиб қўйган:

«Осмонда буржлар қилган ва унда чироқ ва нур сочгувчи ой қилган Зот баракотли-буюк бўлди.» (Қуръон 25:61)

Қуръондаги қүёшни билдирувчи арабча сўз шамс бўлиб, уни ифодалаб сирааж сўзи ишлатилган, бу “чироқ” маъносини билдиради, ёки “машъала” маъносидаги ваҳҳааж сўзи, ёки “зиё” маъносини билдирувчи дия сўzlари ишлатилади. Бу учала таърифнинг барчаси тўғри, зеро қүёш давомий иссиқлик ва ёруғликни ички ёнув орқали ҳосил қиласди.

Ойни англатувчи арабча сўз қамар бўлиб, Қуръонда уни тасвиirlаб муниир сўзи келади, бу “нур таратувчи”, яъни “нурни акс эттирувчи”, деган маънони билдиради. Яна бир бор Қуръоний ифода ойнинг табиий ҳолатига тўлалигича мувофиқ келмоқда, яъни, ойнинг бевосита ўзи нур сочмаслиги, фақатгина қүёш нурини акс эттириши айтимоқда. Қуръонда бирон жойда ойни ифодалаб сирааж, ваҳҳааж ёки дия сўzlари ёки қүёшни ифодалаб нур ёки муниир сўzlари келмаган. Бу шуни англатадики, Қуръонни нозил қилган Зот қүёш нури ҳамда ой нурининг бир-биридан фарқли эканини жуда яхши билган.

Қуидаги оятлар қүёш ва ойдан келаётган нурнинг моҳиятига оид:

“У қүёшни зиё ва ойни нур қилган ... зотдир” (Қуръон 10:5)

Ва яна бир оятда Аллоҳ таоло шундай дейди:

“Аллоҳ етти осмонни қандоқ қилиб табақама-табақа яратиб қўйганини кўрмадингизми? Ва улар ичida ойни нур ва қүёшни чироқ қилиб қўйганини кўрмадингизми?” (Қуръон 71:15-16)

Шундай қилиб, Қуръони Карим ва замонавий илм, қүёш нури ва ой нури ўртасидаги фарқ борасида ўзаро мувофиқ фикрда эканини билиб олдик.

